

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Αθήνα, 27- 01- 2022
Αριθμ. Πρωτ.: 134

ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ
ΨΥΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας : 104 33
Πληροφορίες : Ελένη Παπουδάκη
Τηλέφωνο : 2132161000-1204
E - mail : epapoudaki@moh.gov.gr

ΠΡΟΣ:

1. Τη Διοικήτρια του ΨΝΑ Αττικής
κα Δ. Τσαγδή
ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΑΘΗΝΩΝ 374
ΧΑΙΔΑΡΙ, ΑΘΗΝΑ 12462
2. Τη Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας
Τμήμα Α, κ. Κ. Μοσχοβάκη

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ: Υφυπουργό Υγείας
κα Ζ. Ράπτη.

ΘΕΜΑ: «αναστολή λειτουργίας δυο Ξενώνων και ενός Οικοτροφείου του ΨΝΑ»

Σχετ. α) η από 24-12-2021 αναφορά με θέμα: «Γνωμοδότηση Επιστημονικού Συμβουλίου του ΨΝΑ Δαφνί για αναστολή λειτουργίας δυο Ξενώνων και ενός Οικοτροφείου του ΨΝΑ»,
β) η υπ' αριθμ. 19/21-12-2021 απόφαση της Έκτακτης Συνεδρίασης του Επιστημονικού Συμβουλίου (εφεξής Ε.Σ.) του ΨΝΑ.

Με την ανωτέρω σχετ. α) αναφορά ζητείται από την Ειδική Επιτροπή Ελέγχου Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ατόμων με Ψυχικές Διαταραχές (εφεξής Ειδική Επιτροπή) η «διερεύνηση» της παραβίασης των δικαιωμάτων που προκύπτει από την υπ' αριθμ. 19/21-12-2021 απόφαση της Έκτακτης Συνεδρίασης του Επιστημονικού Συμβουλίου (εφεξής Ε.Σ.) του ΨΝΑ και την πρόταση «για αναστολή λειτουργίας δυο Ξενώνων και ενός Οικοτροφείου του ΨΝΑ».

Κατά την εξέταση της αναφοράς, η Ειδική Επιτροπή διαπίστωσε ότι το Ε.Σ. του ΨΝΑ, επικαλούμενο αυτολεξεί «τις ιδιαίτερα έκτακτες συνθήκες λόγω της πανδημίας (έξαρση νοσούντων νοσηλευτών και ασθενών στα τμήματα οξέων περιστατικών, πληρότητα της παθολογικής κλινικής με νοσούντες από covid- 19) αλλά και των ατόμων της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας που είναι σε αναστολή (47 νοσηλευτές) εισηγείται την άμεση στελέχωση με νοσηλευτικό προσωπικό των τμημάτων του ΨΝΑ. Επειδή οι έστω και άμεσες προσλήψεις είναι χρονοβόρες, είναι στη δυσάρεστη θέση να προτείνει:

την προσωρινή αναστολή της λειτουργίας δύο Ξενώνων (Βελεστίνου και Αμάλθεια) με μεταφορά των ασθενών των σε ήδη υπάρχοντα κενά κρεβάτια των υπολοίπων δομών ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης του ΨΝΑ και κατανομή του προσωπικού που τους εξυπηρετεί όπου η Νοσηλευτική Διεύθυνση προτείνει.

και την επίσης προσωρινή αναστολή της λειτουργίας ενός Οικοτροφείου με ψυχογηριατρικούς ασθενείς (Οδύσσεια) και άμεση μεταφορά των Ψυχογηριατρικών οικοτρόφων στο ψυχογηριατρικό τμήμα του ΨΝΑ. Ευελπιστούμε ότι η εξέλιξη της κατάστασης δεν θα

επιδεινωθεί αφού με τις δεδομένες συνθήκες η εύρυθμη λειτουργία του ΨΝΑ είναι όχι μόνο επισφαλής αλλά και αδύνατη”.

Επιπλέον, οι αναφερόμενοι σημειώνουν αυτολεξεί σχετικά με την ανωτέρω πρόταση τα ακόλουθα:

- *«Η βίαιη μετακίνηση ενοίκων από μία δομή όπου διαβιούν επί σειρά ετών και ο «διαμοιρασμός» τους σε άλλες δομές φανερώνει μια λογική διαχείρισης και μετακίνησης αντικειμένων και όχι ανθρώπων με ψυχιατρική διαταραχή. Παραβλέπεται η ψυχική ευαλωτότητά τους, η σημασία των σχέσεων που έχουν δομήσει μεταξύ τους στο πέρασμα των ετών και η αυξημένη πιθανότητα υποτροπής της νόσου τους. (Ενδεικτική αυτής της λογικής είναι η χρήση της λέξης «μεταφορά» για την προτεινόμενη μετεγκατάστασή τους.)*
- *Επιπλέον, οι δομές όπου θα μεταφερθούν είναι ήδη υποστελεχωμένες και χωρίς δυνατότητα επαρκούς θεραπευτικής πλαισίωσής τους.*
- *Στην πρόταση του ΕΣ αναφέρεται πως οι ένοικοι του Οικοτροφείου Οδύσσεια είναι ψυχογηγριατρικοί ασθενείς, γεγονός που δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα».*

Από την εξέταση της αναφοράς, η Ειδική Επιτροπή διαπιστώνει και επισημαίνει σχετικά με την πρόταση του Ε.Σ. του ΨΝΑ τα ακόλουθα:

1. Η πρόταση για αναστολή λειτουργίας των δύο ξενώνων και η άμεση μεταφορά ωφελουμένων από το οικοτροφείο στο ψυχογηγριατρικό τμήμα του ΨΝΑ, η οποία δεν αποτελεί απόφαση της Διοίκησης του ΨΝΑ, παραβιάζει πρωτίστως το δικαίωμα των ψυχικά ασθενών στην υγεία και στην ψυχοκοινωνική αποκατάσταση σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις και την εθνική νομοθεσία. Πιο συγκεκριμένα, έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τις Γενικές Αρχές της Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία ν. 4074/2012 (ΦΕΚ Α’ 88/11-04-2012), όπως, ενδεικτικά: να διαβιούν στην κοινότητα, της πλήρους και αποτελεσματικής συμμετοχής και ένταξης στην κοινωνία (άρθρο 3 εδ. (γ)), τις Γενικές Υποχρεώσεις που έχει αναλάβει η χώρα μας (άρθρο 4, παρ. 2) κ.λ.π. έρχονται, επίσης, σε πλήρη αντίθεση με την παρ. 1 του άρθρου 1 ν. 2716/1999 (ΦΕΚ Α’ 96/17-05-1999) σχετικά με την παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας και, ιδίως, την ψυχοκοινωνική αποκατάσταση και κοινωνική επανένταξη. Δηλαδή, συνιστούν επιβλαβείς πρακτικές και διάκριση σε βάρος των ωφελούμενων ψυχικά ασθενών, προσβάλλοντας ευθέως τα δικαιώματά τους.

2. Η Ειδική Επιτροπή, όπως επανειλημμένα έχει δηλώσει, αναγνωρίζοντας το με αυταπάρνηση έργο όλων των εργαζομένων στα Ψυχιατρικά και Γενικά νοσοκομεία της χώρας και τις Μονάδες Ψυχικής Υγείας (ΜΨΥ), οι οποίοι φροντίζουν τους ασθενείς και ωφελούμενους, όχι μόνο να μην μολυνθούν από τον κορωνοϊό, αλλά κυρίως να λαμβάνουν κατάλληλες υπηρεσίες ψυχικής υγείας, θεωρεί ότι:

α) κάθε μέτρο που αποσκοπεί στην επίλυση των αναφευομένων προβλημάτων στις ΜΨΥ στην εποχή της πανδημίας, όπως εν προκειμένω, η κάλυψη της «υποστελέχωσης» των Ψυχιατρικών Τμημάτων και των ΜΨΑ, πρέπει να σέβεται και προστατεύει τα δικαιώματα των ατόμων με ψυχικές διαταραχές. Σε κάθε περίπτωση, **θα πρέπει να αποφεύγεται η αρνητική επίδραση του σχετικού μέτρου στην πορεία της ψυχικής ασθένειας, τόσο των ληπτών υπηρεσιών ψυχικής υγείας, όσο και των νοσηλευόμενων σε Ψυχιατρικά ή Γενικά**

νοσοκομεία, όσο και των ωφελούμενων σε Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης (ΜΨΑ).

3. σε ΜΨΑ-νπδδ/νοσοκομείων προτάσσεται η *εύρυθμη* λειτουργία των νοσηλευτικών τμημάτων σε βάρος των ΜΨΑ και, με αυτό το αιτιολογικό, όχι μόνο σε συνθήκες έκτακτης ανάγκης, **μετακινείται προσωπικό των ανωτέρω μονάδων σε τμήματα του νοσοκομείου, χωρίς να διασφαλίζεται η σταθερότητα και επάρκεια του προσωπικού σε ΜΨΑ**, λειτουργώντας μάλλον ως νοσοκομειακό παράρτημα και όχι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 ν. 2716/1999, των άρθρων 3 και 7 της υπ' αριθμ. Α3α/οικ.876/2000.

Βάσει των ανωτέρω, η Ειδική Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι, για την αντιμετώπιση της παρούσας κατάστασης (πανδημίας-υποστελέχωσης και δομικών προβλημάτων), θα πρέπει να ληφθεί άμεση μέριμνα, για να ενισχυθεί τόσο η στελέχωση των Ψυχιατρικών Τμημάτων όσο και των κοινοτικών στεγαστικών δομών-ΜΨΑ-νπδδ/νοσοκομείων σε μόνιμη και σταθερή βάση, ώστε να προληφθούν δυσμενείς επιπτώσεις στην ψυχική υγεία των νοσηλευόμενων ψυχικά ασθενών, καθώς και των ωφελουμένων στις ΜΨΑ. Πιο συγκεκριμένα, η Ειδική Επιτροπή **προτείνει** την πρόσληψη επικουρικού προσωπικού με δωδεκάμηνη σύμβαση εργασίας και ταυτόχρονη πρόβλεψη μοριοδότησής του σε μελλοντικούς διαγωνισμούς πρόσληψης μόνιμου υγειονομικού προσωπικού.

Είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε άλλη πληροφορία ή διευκρίνιση.

**Για την Ειδική Επιτροπή
Η Πρόεδρος**

MARIA ΜΗΤΡΟΣΥΛΗ

Εσωτερική Διανομή

Γραφείο Υφυπουργού Υγείας
Δ/ση Ψυχικής Υγείας
Αυτοτελές Τμήμα Ληπτών Υπηρεσιών Υγείας